

اثر سطوح مختلف میوه درخت کهورایرانی بر عملکرد مرغ های تخمگذار

سیروس نوروزی و اکبر یعقوبفر

اعضای هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

*سیروس نوروزی، کرج- حیدرآباد- موسسه تحقیقات علوم دامی

srsnoroozy@yahoo.com

چکیده

این تحقیق به منظور تعیین اثر سطوح مختلف میوه ی (دانه با غلاف) درخت کهور بر عملکرد مرغ های تخمگذار انجام گردید. در قالب یک طرح کاملاً تصادفی، تعداد ۱۲۰ قطعه مرغ تخم گذار لگهورن سفید در فاز دوم تخمگذاری (سن ۴۷ هفتگی) انتخاب و به چهار تیمار آزمایشی و شش تکرار که هر تکرار نیز شامل ۵ قطعه مرغ بود اختصاص داده شد و به مدت ۱۴ هفته پرورش داده شدند. تیمارهای آزمایشی شامل سطوح صفر (شاهد)، ۵، ۱۰ و ۱۵ درصد جیره از غلاف کهور (به ترتیب T1، T2، T3 و T4) بودند. نتایج این آزمایش نشان داد که اختلاف معنی داری بین تیمارهای آزمایشی برای میانگین صفت وزن تخم مرغ وجود ندارد. ولی در خصوص صفات میانگین تولید تخم مرغ، تولید توده ی تخم مرغ، تعداد تخم مرغ، خوراک مصرفی و ضریب تبدیل غذایی اختلاف معنی داری را نشان دادند ($P < 0.05$). بر اساس نتایج بدست آمده، میوه ی درخت کهور را می توان تا میزان ۱۰ درصد بدون هیچگونه اثر سویی بر عملکرد به جیره ی غذایی مرغان تخمگذار اضافه نمود.

کلمات کلیدی: میوه ی درخت کهور- مرغ تخمگذار- عملکرد

مقدمه

به دلیل این که مواد غذایی همچنان هزینه ی عمده ی تولید انواع محصولات طیور را به خود اختصاص می دهد، ارزیابی مداوم منابع جدید و گوناگون مواد خوراکی ضروری می باشد. بنابراین تولید کنندگان خوراک طیور باید همواره از قابلیت بالقوه ی مواد خوراکی جدید آگاه باشند. از نظر تغذیه ی طیور این قبیل مواد جدید نیستند، بلکه معمولاً در یک منطقه جغرافیایی خاص ممکن است چندان مورد توجه واقع نشده باشند (۱). از سوی دیگر، بدلیل افزایش جمعیت دام و طیور، دسترسی به انواع منابع تغذیه ای معمول و متعارف در حال کاهش است و پرورش دهنده گان دام و طیور با مشکل کمبود منابع غذایی مواجه هستند. از این رو برای تأمین خوراک کافی حیوانات استفاده از دیگر مواد غذایی غیر معمول ضروری می باشد. همچنین برای جبران کمبود منابع خوراک در دسترس حیوانات، همواره بر حفظ گونه های جدید پوشش گیاهی مناطق بیابانی و استفاده از محصولات و ضایعات آنها تلاش شده است (۲).

یکی از این منابع خوراکی غیرمعمول، میوه درخت کهور می باشد. کهور یک درخت چندساله، با رشد سریع و معمولاً همیشه سبز و مقاوم در برابر خشکسالی و زمین های شور کم بارور می باشد (۹). این درخت در استان های خوزستان، سیستان و بلوچستان و هرمزگان به وفور کشت شده و دامداران محلی از میوه (دانه و غلاف) رسیده آن که به شکل لوبیا می باشد در تغذیه ی دام استفاده می کنند (۲).

دانش مربوط به استفاده از کهور به عنوان منبع خوراک دام محدود می باشد به نحوی که در یک مطالعه از میوه ی کهور در سطوح صفر، ۲۰، ۱۵، ۱۰، ۵، ۲۵ و ۳۰ درصد در جیره ی غذایی مرغ تخم گذار به صورت پلت و آرد استفاده گردید و نتایج نشان داد که سطح ۳۰ درصد غلاف کهور در مقایسه با تیمار شاهد، وزن تخم مرغ و تولید توده ای تخم مرغ را کاهش داده و بر ضریب تبدیل خوراک به تولید توده ای تخم مرغ نیز تاثیر می گذارد (سیلوا، ۲۰۰۲). در مطالعه ی دیگر نیز از مقادیر